3. Sınıf
Fen Bilimleri

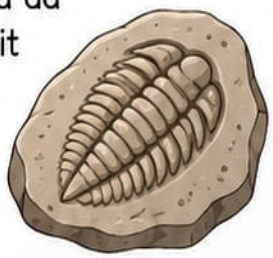
Fosil Oluşumu

Konu Anlatımı

Fosil Nedir?

Geçmişte yaşamış canlıların kalıntılarının, izlerinin ya da yaşam faaliyetlerine ait izlerin taş ve toprak tabakaları içinde korunmuş hallerine **fosil** denir.

Fosiller Bize Ne Söyler?

- Geçmişte yaşamış canlılar hakkında bilgi verir.
- O dönemdeki yaşam koşulları hakkında ipuçları sunar.
- Canlıların zaman içinde değişimini anlamamıza yardımcı olur.

Fosil Oluşumu Nasil Gerçekleşir?

Fosillerin oluşması uzun zaman alan bir süreçtir. Bu süreçte genellikle şu aşamalar gerçekleşir:

1. Canlı ölür. Kalıntıları (toprak, kum, çamur vb.) ile örtülür.

2. Üzerine zamanla yeni toprak ve kaya tabakaları birikir.

3. Uzun yıllar boyunca bu kalıntılar sertleşir ve taşa dönüşür.

4. Zamanla kayaçlar aşınır ve fosil yeryüzüne çıkar.

Fosil Örnekleri

Deniz canlısı fosili

Bitki fosili

Dinozor fosili

Fosil Oluşumu İçin Gerekli Koşullar

- Canlının ölümünden sonra kalıntılarının hızlıca toprak, çamur veya kayaçlarla örtülmesi
- Kalıntıların uzun süre (milyonlarca yıl) korunması
- Uygun sıcaklık ve basınç koşullarının oluşması

Özet

- ✓ Fosil, geçmişte yaşamış canlıların kalıntı ve izleridir.
- ✓ Fosil oluşumu uzun yıllar sürer.
- ✓ Fosiller, geçmişteki canlılar ve yaşam koşulları hakkında bilgi verir.
- ✓ Fosiller, taşıdıkları bilgilerin bulunduğu yerden çıkarılarak incelenir.

Bunları Bilelim!

- ✓ Fosiller sadece hayvanlara ait değildir; bitki fosilleri de vardır.
- ✓ Fosiller çoğunlukla kayaçlar içinde bulunur.
- ✓ Fosil oluşumu, doğal süreçlerle ve çok uzun zamanda gerçekleşir.

Münire Kaynarpınar

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Fosil Oluşumu

Etkinlikler

1 **Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, verilen sözcüklerden uygun olanlarla tamamlayınız.**

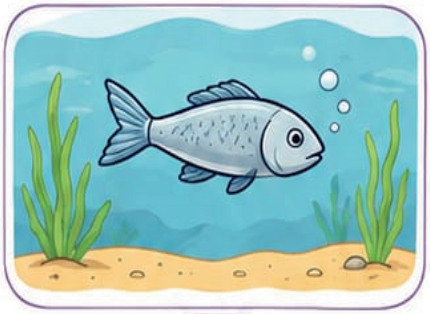
paleontoloji	korunması	uzun	geçmişte	toprak	kalıntı

- Geçmişte yaşamış canlıların taşlaşmış .....larına fosil denir.
- Fosil oluşumu ..... yıllar süren bir süreçtir.
- Fosiller, canlıların ..... yaşam koşulları hakkında bilgi verir.
- Canlı kalıntılarının çamur ve ..... ile örtülmesi fosilleşmeyi başlatır.
- Fosillerin zarar görmemesi için ..... önemlidir.
- Fosilleri inceleyen bilim dalına paleontoloji denir.

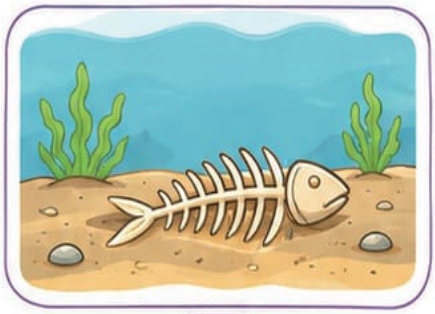
2 **Aşağıdaki görselleri, fosil oluşum sürecinin doğru sırasına göre numaralandırınız.**

☐

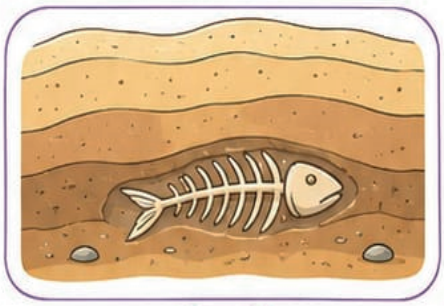
☐

☐

☐

☐

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Fosil Oluşumu

Etkinlikler

5 Aşağıdaki varlıklardan fosil olabilecek olanların altındaki kutucuğu işaretleyiniz.

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

6 Aşağıdaki fosillerin hangi canlıya ait olabileceğini araştırıp yazınız.

Bu fosil,
.....
canlısına ait olabilir.

Bu fosil,
.....
canlısına ait olabilir.

Bu fosil,
.....
canlısına ait olabilir.

Bu fosil,
.....
canlısına ait olabilir.

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Fosil Oluşumu

Etkinlikler

1 **Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "✓", yanlış olanların başına "X" yazalım.**

- ☐ Fosiller yalnızca deniz canlılarına aittir.
- ☐ Canlıların kemik, diş, kabuk ve yaprak izleri fosil olabilir.
- ☐ Fosil oluşumu çok kısa sürede gerçekleşir.
- ☐ Fosiller, geçmişte yaşamış canlılar hakkında bilgi verir.
- ☐ Fosiller genellikle kayaçlar içinde bulunur.
- ☐ Fosil oluşumu için canlı kalıntılarının toprak ve tortullarla örtülmesi gerekir.

2 **Aşağıdaki canlı ve nesnelerden fosil olabilecek olanları boyayalım.**

Deniz kabuğu

Balık

Yaprak

Dinozor

Sandalye

Ağaç kütüğü

Böcek

Midye

Taş

Plastik şişe

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Fosil Oluşumu

Doğru / Yanlış Etkinliği

7 Aşağıdaki ifadeleri doğru (D) - yanlış (Y) olma durumuna göre takip ederek ulaşacağınız kapıyı işaretleyiniz.

Fosiller, geçmişte yaşamış canlıların kalıntılarıdır.

D — Y

Fosil oluşumu uzun sürede gerçekleşir.

Tüm fosiller bitkilere aittir.

D — Y — D — Y

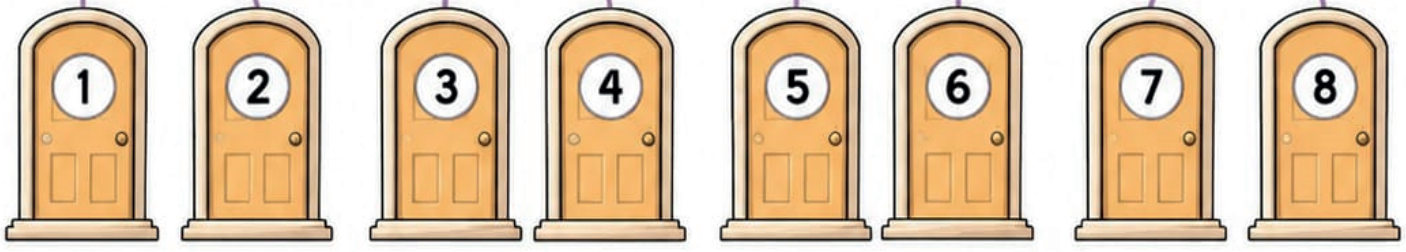
Fosilleri inceleyen bilim dalına paleontoloji denir.

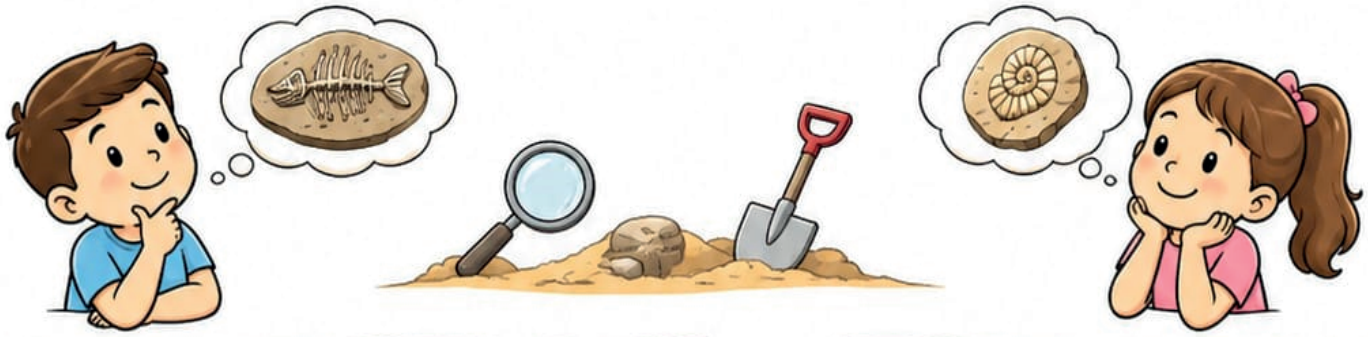
Fosil oluşumu için kalıntıların toprak veya kaya tabakalarıyla örtülmesi gerekir.

Fosiller, sadece denizlerde bulunur.

Fosiller, geçmişteki canlıların yaşadığı ortamlar hakkında bilgi verir.

D — Y — D — Y — D — Y — D — Y

Münire Kaynarpınar